

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

A6-0013/2009

26.1.2009

ДОКЛАД

относно втория стратегически енергиен преглед
(2008/2239(INI))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Anne Larregrouze

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	21
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪНШНИ РАБОТИ	25
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	29

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно втория стратегически енергиен преглед (2008/2239(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Втори стратегически енергиен преглед — План за действие на ЕС за енергийна сигурност и солидарност“ (COM(2008)0781), (оттук нататък наричано „съобщение относно втория стратегически преглед на енергетиката“)
- като взе предвид Зелената книга на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавена „Към сигурна, устойчива и конкурентоспособна европейска енергийна мрежа“ (COM(2008)0782),
- като взе предвид доклада на Комисията от 13 ноември 2008 г. относно въвеждането на програмата за трансевропейски енергийни мрежи през периода 2002—2006 г. (COM(2008)0770),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г. относно Директива 2004/67/ЕО от 26 април 2004 г. относно мерките за гарантиране сигурността на снабдяването с природен газ (COM(2008)0769),
- като взе предвид предложението на Комисията от 13 ноември 2008 г. за директива на Съвета относно налагане на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти (COM(2008)0775),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Енергийна ефективност — как да се постигне двадесетпроцентната цел“ (COM(2008)0772),
- като взе предвид предложението на Комисията от 13 ноември 2008 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета относно енергийните характеристики на сградите (преработена версия) (COM(2008)0780),
- като взе предвид предложението на Комисията от 13 ноември 2008 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета относно посочването на консумацията на енергия и други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, на етикети и в стандартна информация за продуктите (преработена версия) (COM(2008)0778),
- като взе предвид предложението на Комисията от 13 ноември 2008 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други съществени параметри (COM(2008)0779),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Европа може допълнително да пести енергия чрез комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ (COM(2008)0771),

- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Вятърна енергия от разположени в морето инсталации: необходими действия за постигане на целите на енергийната политика за 2020 г. и за последващи периоди“ (СОМ(2008)0768),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Актуализиране на примерната ядрена програма в контекста на втория стратегически енергиен преглед“ (СОМ(2008)0776),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса по Целзий - пътят до 2020 година и след това“ (СОМ(2007)0002),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 23 януари 2008 г., озаглавено „20% - 20% до 2020 година: Възможностите на Европа пред климатичните промени“ (СОМ(2008)0030),
- като взе предвид предложението на Комисията от 23 януари 2008 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета за насърчване на използването на енергия от възобновяеми източници (СОМ(2008)0019),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 26 ноември 2008 г., озаглавено „Европейски план за икономическо възстановяване“ СОМ(2008)0800),
- като взе предвид своята позиция от 4 април 2006 г. относно общата позиция на Съвета за приемането на Решението на Европейския парламент и на Съвета за определяне на насоките за трансевропейските енергийни мрежи и за отмяна на Решение 96/391/ЕО и Решение № 1229/2003/ЕО¹,
- като взе предвид своята резолюция от 10 май 2007 г. относно оценка на Евратом: 50 години европейска политика за ядрена енергия²,
- като има предвид своята резолюция от 25 септември 2007 г. относно пътната карта за възобновяемите енергийни източници в Европа³,
- като взе предвид своята резолюция от 26 септември 2007 г. „Към обща европейска външна политика в областта на енергетиката“⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2007 г. относно конвенционалните енергийни източници и енергийни технологии⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 31 януари 2008 г. по плана за действие за

¹ ОВ С 293 Е, 02.12.06, стр. 114.

² ОВ С 76 Е, 27.03.08, стр. 114.

³ ОВ С 219 Е, 28.08.2008 г., стр. 82.

⁴ ОВ С 219 Е, 28.08.2008 г., стр. 206.

⁵ ОВ С 263 Е, 16.10.2008, стр. 424.

енергийна ефективност: реализиране на потенциала¹,

- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2008 г. относно Световния фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия²,
- като взе предвид своята резолюция от 9 юли 2008 г. относно европейски стратегически план за енергийните технологии³,
- като взе предвид своята позиция от 18 юни 2008 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/54/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия⁴,
- като взе предвид своята позиция от 9 юли 2008 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/55/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ⁵,
- като взе предвид своята позиция от 18 юни 2008 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1228/2003 относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия⁶,
- като взе предвид своята позиция от 9 юли 2008 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1775/2005 относно условия за достъп до газопреносни мрежи⁷,
- като взе предвид своята позиция от 18 юни 2008 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори⁸,
- като взе предвид своята резолюция от 18 ноември 2008 г. относно подпомагането на ранни демонстрационни дейности за устойчиво развито производство на електроенергия от изкопаеми горива⁹,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет от 8—9 март 2007 г.,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет от 13—14 март 2008 г.,
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет от 15—16 октомври 2008 г.,

¹ Приети текстове, P6_TA(2008)0033.

² Приети текстове, P6_TA(2008)0096.

³ Приети текстове, P6_TA(2008)0354.

⁴ Приети текстове, P6_TA(2008)0294.

⁵ Приети текстове, P6_TA(2008)0347.

⁶ Приети текстове, P6_TA(2008)0295.

⁷ Приети текстове, P6_TA(2008)0346.

⁸ Приети текстове, P6_TA(2008)0296.

⁹ Приети текстове, P6_TA(2008)0545.

- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становището на Комисията по външни работи (А6-0013/2009),
- А. като има предвид, че е всяка европейска енергийна политика трябва неразделно и едновременно да преследва три основни цели, а именно — сигурност на доставките и солидарност между държавите членки, борба срещу изменението на климата, включително силна ангажираност с и изпълнение на собствените цели на Съюза, и конкурентоспособност,
- Б. като има предвид, че за постигането на гореспоменатите три цели е необходима пълна промяна на парадигмата на енергийната политика, която същевременно да доведе до решения по отношение на заетостта и от социална, природозащитна и икономическа гледна точка,
- В. като има предвид, че зависимостта на Европейския съюз от конвенционални енергийни източници и от ограничен брой производители на енергия представлява сериозен риск за стабилността, благополучието и сигурността на енергийните доставки,
- Г. като има предвид, че повишаването на енергийната ефективност трябва да играе централна роля в намаляването на зависимостта от вноса на енергия и в борбата срещу изменението на климата,
- Д. като има предвид, че понастоящем търсенето на енергия в Европейския съюз продължава да расте в повечето сектори, като същевременно потенциалът за енергийна ефективност остава до голяма степен неоползотворен,
- Е. като има предвид, че ЕС към днешна дата внася 50 % от енергията, която консумира, и че този дял би могъл да стигне до 70 % през 2030 г.,
- Ж. като има предвид, че рисковете, които застрашават сигурността на доставките в ЕС, **се увеличават от липсата на визия за една икономика, основана на трезв подход към потреблението на енергия, и** ниското равнище на инвестициите, особено на местно и регионално равнище, водещо във всички сектори на енергетиката до ситуация, при която капацитетът е достигнал своя предел или е недостатъчен, от което най-вече произтича необходимостта от обновяване на електроцентралите до 2030 г. с прогнозиран размер на инвестицията от 900 млрд. евро,
- З. като има предвид, че спадът на цените на петрола и газа има отрицателен ефект върху планираните инвестиции, което налага подкрепа за всички големи инфраструктурни проекти, които допринасят за вноса на значителни количества газ в Европа, за разнообразяване на източниците и маршрутите и за предотвратяване на рисковете на транзита,
- И. като има предвид, че настоящата икономическа криза допълнително утежнява инвестирането в енергийната инфраструктура,

- Й. като има предвид, че независимо от това, че сценарият на Комисията предвижда намаляване на търсенето на конвенционални източници през следващите две десетилетия, Европа трябва да подкрепи всички планирани инвестиции в нов внос на енергийна инфраструктура; като има предвид, че това ще гарантира безопасен преход към новата европейска енергийна система, очакван през 2020 г.
- К. като има предвид, че след 2030 г., за да намали значителния риск от недостиг на изкопаеми горива в световен мащаб, ЕС ще трябва да е развил и програмирал нови конкурентоспособни, устойчиви *и с ниски емисии на CO₂* енергийни технологии и същевременно значително да е намалил консумацията си на енергия,
- Л. като има предвид, че Съюзът спешно трябва да развие големи мрежови инвестиции и да завърши изграждането на вътрешния енергиен пазар, и като има предвид, че някои бъдещи инициативи като тези за оператор на европейската преносна система и за създаването на единна европейска газопреносна мрежа, следва да бъдат насърчавани,
- М. като има предвид, че енергийният сектор и инвестициите в енергийна инфраструктура се нуждаят от стабилна регулаторна рамка и по-тясно сътрудничество между националните регулатори,
- Н. като има предвид, че разработването на енергийни мрежи представлява лост за съществено подобряване на сигурността на доставките, на която следва да се отдели подобаващо място сред приоритетите на европейската енергийна политика,
- О. като има предвид, че електрическият и газовият сектор се нуждаят от стабилна и предсказуема регулаторна рамка, поради което е необходимо предоставянето на широки правомощия на Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (Агенцията), с цел допринасяне за хармонизиране на националните регулаторни рамки и за избягване на несигурността до която може да доведе процедурата по комитология,
- П. като има предвид, че за да се допринесе за целите на гарантиране на сигурността на доставките, местните конвенционални енергийни източници на Съюза трябва да се експлоатират в държавите в които се намират съобразно националното и общностното законодателство в областта на опазването на околната среда,
1. призовава държавите-членки да възприемат този стратегически преглед на енергийната политика като основа за провеждането на Европейска енергийна
 2. потвърждава определената за 2020 г. тройна цел за намаляване с 20% на емисиите на парникови газове - с 30% в случай на постигане на международно споразумение за намаляване на потреблението на енергия с най-малко 20%, и за най-малко 20 % дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия; призовава Европейския съюз и държавите-членки да се превърнат в енергийно най-ефективната икономика за да допринесат активно за постигането на целта за ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса по Целзий;

призовава Европейския съюз и държавите-членки да намалят емисиите си от парникови газове с 60 до 80 % до 2050 г.; призовава Комисията, след консултация със заинтересованите страни, да подготви енергийни сценарии, които да илюстрират възможните начини за постигане на посочените цели и да представят съпътстващите ги технически и икономически хипотези;

3. приканва държавите-членки да си поставят като цели повишаването на енергийната ефективност с 35% и увеличаването на дела на възобновяемите енергийни източници с 60%;
4. призовава Комисията да подкрепи всички планирани инвестиции в нов внос на енергийна инфраструктура и възобновяеми енергийни технологии, с цел решаване на проблема с намаляващите цени на петрола и газа, което има отрицателно въздействие върху планираните инвестиции;

Европейска енергийна политика

5. призовава държавите-членки да говорят в един глас предвид нарастващите рискове, застрашаващи Европейския съюз в областта на енергийната сигурност; отбелязва, че в момента техните действия не съответстват на това желание; счита за абсолютно наложително, в името на сигурността на доставките, солидарността и ефективността на преговорите за определяне на международната нормативна рамка, Комисията да предложи на Парламента и на Съвета да изготвят Европейска енергийна политика, която да зачита съответните отговорности и компетентност на Европейския съюз и на държавите-членки: международни отношения, енергийна ефективност, борба срещу изменението на климата, по-нататъшно развитие на вътрешния пазар, водене на преговори за сключване на международни договори, прогнози за бъдещето и диалог с производителите и транзитиращите страни, изследвания в областта на енергетиката и диверсифициране на енергийните доставки;
6. призовава Комисията да допринесе за това Европа да говори на един глас с производителите от трети страни чрез развитието на ползотворна взаимозависимост и да подкрепи укрепването на търговските позиции на дружествата на ЕС по отношение на държавните дружества на трети държави;
7. смята, че енергийната солидарност трябва да се превърне в голяма европейска кауза на европейско, регионално и двустранно равнище и че нарушението на доставките на енергия за една държава-членка засяга доставките за Европейски съюз като цяло;
8. подчертава значението на местните инициативи в борбата срещу изменението на климата; одобрява мерките, целящи насърчаване на енергийната ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници, като програмите за финансиране по линия на политиката на сближаване, политиката на зелено данъчно облагане или приноса на „Конвента на кметовете“, и подкрепя в тази връзка идеята за „Съвет на островите“ за разпространение на най-добрите практики и развитие на високо енергийно ефективни общности и градове, използващи възобновяеми енергийни източници;

9. счита, че една подходяща Европейска енергийна политика трябва да се основава на балансирано съчетаване на енергийни източници, включващо използването на невъглеродни енергийни източници и изкопаеми горива с най-ниски въглеродни емисии и на нови технологии, които позволяват значително намаляване на емисиите на парникови газове от твърди изкопаеми горива;
10. смята, че разпределението на задачите между предприятията и вземащите политически решения, според което предприятията носят отговорността за сигурността на доставките, е доказало своите предимства и поради това следва да бъде запазено по принцип; призовава вземащите политически решения в бъдеще да приемат повече съпътстващи мерки за търговските дейности, предвид усложняващата се глобална обстановка;
11. припомня ангажиментите, поети от държавите-членки при подписването на Договора от Лисабон, да се борят срещу изменението на климата и да бъдат солидарни в условията на енергийна криза;
12. счита, че ратифицирането на Договора от Лисабон ще даде нов тласък на всички усилия за създаване на обща Европейска енергийна политика;

Сигурност на доставките

13. приветства Плана за действие на Европейския съюз за енергийна сигурност и солидарност;

Насърчаване на необходимата инфраструктура за нуждите на ЕС

14. отбелязва значителното закъснение в изграждането на приоритетни транспортни и енергийни мрежи от общоевропейски интерес; подчертава, че това ниско равнище на инвестициите забавя пълноценното функциониране на вътрешния пазар и води до достигането на пределния капацитет на всички сектори на енергетиката и дори до недостатъчен капацитет; отбелязва също така, че промишлеността е само частично отговорна за това и призовава държавите-членки по-добре да ангажират своите граждани, на първо място като ги информират за нуждите от нова инфраструктура и от енергийни проекти; призовава следователно националните регулаторни органи да направят възможното в рамките на своите компетенции, за да се ускорят инвестициите;
15. отбелязва, че Европейският съвет определи цел за постигане на 10%-но равнище на взаимосвързаност на мрежите за газ и електричество на държавите-членки;
16. приветства идеята за увеличаване на европейското финансиране с цел насърчаване инвестициите в мрежите; отбелязва с интерес предложението на Комисията за отпускане - в рамките на Европейския план за икономическо възстановяване от 2008 г. - на 5 милиарда евро неизползвани бюджетни средства за 2009/2009 г. за изграждането на нови енергийни връзки; призовава Парламента да вземе активно участие при съставянето на крайния списък от проекти; счита, че Европейската инвестиционна банка следва да играе по-голяма роля при предоставянето на средства за енергийна ефективност, възобновяеми източници на енергия и

научноизследователски и развойни проекти;

17. призовава Комисията и държавите-членки да работят активно за повишаване на броя на операторите на енергийния пазар и по-конкретно да приемат мерки за насърчаване на производството на енергия от малки и средни предприятия (МСП) и за тяхното навлизане на пазара;
18. подчертава значението на развитието на връзки между преносните мрежи за природен газ и електроенергия, които преминават през Централна и Югоизточна Европа, в посока север-юг, напомняйки че мрежите в прибалтийския регион следва да бъдат развити и интегрирани в западноевропейската мрежа; подчертава необходимостта от отделяне на специално внимание на развитието на Балтийски план за свързване на енергийните системи, обхващащ природния газ, електроенергията и съхранението на енергия през 2009 г.; подкрепя също така изграждането на връзки с острови, и отдалечени и изолирани райони в Европейския съюз;
19. поради същите причини настоява за изграждането на връзки с югозападна Европа, и по-специално между Иберийския полуостров и северна Франция;
20. припомня, че вече съществуват трансгранични връзки между няколко страни; посочва, че регионални инициативи като напр. Петстранният форум са разработили практически и приложими решения, които тласкат напред интеграцията на вътрешния пазар; насърчава тези инициативи да продължат успешната си работа;
21. приветства инициативите на промишлеността, които допринасят за завършването на вътрешния пазар на енергия чрез трансгранични проекти;
22. призовава Комисията да предложи адекватни мерки за насърчаване на взаимното свързване и развитие на електрическите мрежи, за да се позволи оптимизирано интегриране и балансиране на променливото производство на възобновяема енергия на сушата и в открито море;
23. приветства намерението да се представи план за крайбрежна мрежа в Северно море, за да се използва огромния потенциал на вятърната енергия; приветства в тази връзка създаването на европейска "супермрежа" чрез свързването на мрежовите инфраструктури в Северно море с тези от средиземноморския и балтийския район;
24. призовава Комисията и държавите-членки да осигурят подходяща законова уредба и да позволят недискриминативен достъп, до нова инфраструктура, напр. до енергийната мрежа в Северно море;
25. изразява подкрепата си за проекти за разнообразяване на източниците и пътищата за доставка, и по-специално развитието на южен газопреносен коридор, включващ проектите Набуко, междусистемния газопровод Турция-Гърция-Италия и Южен поток; подчертава необходимостта да се работи с държавите, имащи отношение към тези проекти, най-вече в Каспийския район; счита, че в дългосрочен план е особено важно, когато политическите условия позволяват това, доставките от други страни в региона, като Узбекистан и Иран, да съставляват допълнителен важен

източник на доставки за Европейския съюз;

26. подкрепя с оглед намаляването на вътрешния добив на природен газ и на промените в енергийната смес на много държави-членки бързото изпълнение на всички запланувани към сегашния момент инфраструктурни проекти, свързани с природния газ или електроенергийната инфраструктура, за да се гарантира и за в бъдеще задоволяване на търсенето;
27. счита, че отношенията и партньорството с ключови доставчици на енергия, транзитиращи страни и страни потребители са важни и трябва да бъдат задълбочени; въпреки това изтъква, че задълбочаването на тези отношения и партньорства при никакви обстоятелства не следва да е за сметка на основополагащите ценности на Съюза, в частност по отношение на зачитането на човешките права; в тази връзка подчертава, че изграждането на доверие и по-задълбочени и правно обвързващи взаимоотношения между Европейския Съюз и страните производители и транзитиращите страни следва да върви ръка за ръка с насърчаването и зачитането на демокрацията, правата на човека и правовата държава; призовава за разработването и приемането на политики и конкретни мерки за тази цел;
28. счита, че всички държави-членки следва да имат достъп - пряко или чрез други държави-членки, въз основа на механизъм за солидарност - до достатъчен капацитет за втечен природен газ в Европейския съюз, състоящ се от съоръжения за втечняване в страните производителки, терминали за втечен природен газ и инсталации, позволяващи регазификация на втечения газ на кораби; счита, че проектите за изграждане на нови терминали за втечен природен газ следва да се разглеждат като проекти от европейски интерес поради ключовия им принос за диверсификацията на пътищата за доставка;
29. призовава Комисията да даде пълната си подкрепа за инвестиции за изграждането на стратегически съоръжения за съхранение на газ, като важен елемент от европейската енергийна сигурност;
30. счита, че капацитетът за нефтопреработка представлява важен допълнителен фактор за осигуряване на енергийната сигурност на Съюза; затова е важно да се подобри равнището на прозрачност на баланса на потреблението и производството, във връзка с капацитета за нефтопреработка, необходим за задоволяване на европейските потребности, и по-специално като се имат предвид безпокойствата във връзка с бъдещите наличности на дизелово гориво;
31. в съответствие с европейския принцип за енергийна солидарност, призовава за гарантиране на сигурността на доставките и на енергията за прибалтийския регион в условията на икономическа рецесия;

Вътрешен енергиен пазар

32. призовава Комисията и държавите-членки да определят стратегически насоки за продължителен период от време, същевременно насърчавайки частните промишлени предприятия да участват в тяхното прилагане, постигайки равновесие

между пазарни механизми и регулаторни мерки;

33. подчертава необходимостта от създаване на ясна и стабилна правна рамка чрез финализиране преди края на мандата на настоящия Парламент на преговорите относно законодателния пакет за вътрешния енергиен пазар; **подкрепя създаването на** независимата Агенция, **както е предвидено в гореспоменатото предложение за регламент за създаване на Агенцията**, която да разполага с широки и независими правомощия в областта на сигурността на доставките и мрежите; приканва държавите членки да подкрепят изпълнението на третия енергиен пакет, и по-специално да започнат да си сътрудничат помежду си с цел насърчаване на регионална и двустранна солидарност с оглед гарантиране на сигурност на доставки на вътрешния пазар;
34. приканва държавите-членки и Комисията да създадат големи мрежови инвестиции и да завършат вътрешния енергиен пазар посредством ориентирани към бъдещото инициативи като тези за оператор на европейската преносна система и създаването на единна европейска газопреносна мрежа;
35. призовава Комисията да изтегли напред във времето и да насрочи за 2020 г. постигането на целта за разработване и завършване на интелигентна взаимосвързана електроенергийна мрежа, като важен елемент за постигането на целите, определени за 2020 г.;
36. призовава държавите членки да си сътрудничат за изготвянето на европейски стратегически план, така че да се прогнозира за дългосрочен период необходимите инвестиции за удовлетворяване на бъдещите нужди от производство на електроенергия на базата на проучвания на перспективите за енергийни нужди в средносрочен план; счита, че следва да се предвиди подготвянето на примерен многогодишен план за газовия сектор, за да се очертае обща панорама на потребностите от инвестиции в европейски мащаб;
37. призовава държавите-членки и съответните заинтересовани страни да консултират и координират бъдещи планове за трансгранични инфраструктурни инвестиции (мрежи, тръбопроводи, електроцентрали и др.) със съответните страни във всички държави, които биха могли да бъдат засегнати от планирани инвестиции, за да се използват наличните ресурси по най-добрия начин; счита, че създаването на Инфраструктурна координационна група на европейско равнище би подпомогнало усилието за координиране и би допълнило изработването на 10-годишен план за развитие на мрежите, както е предложено в пакета за вътрешния енергиен пазар;
38. подчертава, че завършването на вътрешния енергиен пазар ще може да се счита за успех, само ако бъдат премахнати бариерите пред инвестициите и ако се изградят физически връзки, свързващи всички държави-членки към обща енергийна мрежа, и ако този пазар в крайна сметка позволява да се избегне нестабилността на цените на енергията и да се гарантира справедлив пазар за всички производители и електрически мрежи, както и достъп и интеграция на нови енергийни производители и технологии; подчертава, че наскоро преразгледаната директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките

на Общността¹, дава възможност за оценка на разходите за CO₂ по ясен и предвидим начин;

Външни отношения за нуждите на енергията

39. приветства съобщението на Комисията относно втория стратегически преглед на енергетиката и в частност нейните предложения относно външна енергийна политика, които до голяма степен са в съответствие с резолюцията на Парламента от 26 септември 2007 г. изразява разочарование относно липсата на подробни предложения и отново подчертава необходимостта от по-нататъшно увеличаване на усилията на Съюза за разработване на последователна и ефективна обща европейска външна политика в областта на енергетиката с подновен акцент върху страните производители на енергия;
40. напомня, че Европейският съюз, дори и с помощта на амбициозни и строго прилагани планове за енергийна ефективност и икономии на енергия, вероятно пак ще бъде зависим в средносрочен план от доставки на изкопаемите енергийни източници от трети страни; поради това призовава за по-активен диалог със страните производителки, както и с тези които осъществяват транзит и други страни потребителки, и в по-общ план за засилено международното сътрудничество за по-голяма прозрачност на световните енергийни пазари и за осигуряване на устойчивото развитие;
41. подчертава значението на дългосрочните договори за доставка за развитието на трайни и основаващи се на доверие отношения между държавите производителки и държавите купувачи, както и значението им за осигуряване на необходимите инвестиции нагоре и надолу по веригата;
42. приканва Европейския Съюз да си сътрудничи със страните от средиземноморския район и Северна Африка, предвид големия потенциал на тези страни в областта на енергийните източници и съществените възможности за развитие на африканския континент; счита, по-специално, че следва да се проучва и насърчава използването на слънчевата енергия и енергията на вятъра; призовава за включването на общи цели за възобновяемите енергии и енергийна ефективност в рамките на инициативата „Барселонски процес - Съюз за Средиземноморието“;
43. приканва Европейския съюз да си сътрудничи със страните от Близкия изток предвид големия потенциал на тези страни в областта на енергийните източници;
44. подкрепя намерението за договаряне на широкообхватно ново споразумение, което да замени Споразумението от 1997 г. за партньорство и сътрудничество с Русия, която осигурява 42 % от доставките на природен газ за Съюза, както и 100 % от вноса на природен газ в България, Словакия, Финландия и прибалтийските държави и над 30 % от вноса на суров петрол в Съюза и 15 % от дестилираните продукти, нужни в ЕС; отбелязва, че отношенията между Съюза и Русия се основават на взаимна зависимост и следва напълно да зачитат принципите на Договора за енергийната харта и неговите протоколи за транзита, които бяха подкрепени и на

¹ *OB L 275, 25.10.2003, стр. 32.*

срещата на най-високо равнище на Г-8 в Хайлигендам;

45. подчертава необходимостта от включване на Украйна в европейската система за постоянен диалог с Русия, поради ключовата роля, която Украйна играе в качеството си на транзитираща страна;
46. настоятелно призовава Комисията да обмисли разширяване на Договора за Енергийна общност между ЕС и Югоизточна Европа с цел включване на трети страни и създаване на нови регионални енергийни пазари по модела на югоизточноевропейската енергийна общност със съседни страни, като например Евросредиземноморската енергийна общност, с цел гарантиране на сигурност на доставките;
47. подчертава необходимостта от включване на Турция в европейската система за постоянен диалог с региона на Каспийско море—Кавказ, поради ключовата роля, която тя може да играе в качеството си на транзитираща страна; същевременно припомня ангажиментите на Турция като страна кандидатка за привеждане на законодателството в съответствие с достиженията на правото на Общността;
48. подчертава геополитическото значение на региона на Черно море за енергийната сигурност на Съюза и за диверсификацията на източниците на доставка на енергия;
49. призовава държавите-членки да продължат да задълбочават енергийните връзки с държавите от Латинска Америка в рамките на настоящите и бъдещи споразумения за асоцииране и сътрудничество;
50. призовава държавите-членки да използват еврото като способ за структуриране на международните финансови отношения, така че да се намали нестабилността на цените, произтичаща от фактурирането на покупките на нефт и природен газ; приканва Европейския съюз да разгледа по-обстойно въпроса за чуждестранните инвестиции в европейския енергиен сектор като прилага клаузата за реципрочност;
51. призовава Комисията да анализира различни пътища за намаляване на нестабилността на цените на петрола и природния газ; посочва по-специално ролята на прозрачността и на достатъчния капацитет за резервен добив, както и на стимулиращото действие на финансовите спекулации върху образуването на пазарната цена; отхвърля използването на стратегическите петролни запаси за ограничаването на колебанията в цените поради икономически съображения;
52. призовава държавите-членки да засилят и координират своите действия по отношение на обезпечаването на пътищата за снабдяване, в частност морски такива;
53. призовава държавите-членки да определят най-добрите практики на международно равнище и да засилят технологичното сътрудничество с тези страни с цел използване на чуждия опит в съответната област; в частност, призовава държавите-членки да засилят сътрудничеството си в областта на технологиите с Япония, чиято икономика е изцяло зависима от вноса на енергия и която е развила една от най-ефективните енергийни системи в света;

54. отбелязва, че увеличаващото се потребление на енергия и парниковите емисии на Китай представляват огромно предизвикателство пред целите в областта на околната среда и сигурността на енергийните доставки; призовава за по-голямо сътрудничество между Китай и ЕС с цел да се насърчи трансферът на нисковъглеродни технологии, по-специално енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници; подчертава изключителната важност на разработването и разполагането на системи за улавяне и съхраняване на въглеродния двуокис (CCS) в Китай, имайки предвид значението на въглищата за китайската икономика;
55. отбелязва значението на енергийния диалог между ЕС и ОПЕК и насърчава Комисията да засили енергийния диалог с Норвегия;

Механизми за противодействие на кризите посредством управлението на запасите от нефт и природен газ

56. приветства намерението на Комисията да преразгледа Директива 2006/67/ЕО от 24 юли 2006 г. относно налагане на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти (кодифицирана версия) и предлага публикуването на седмична, а не както досега месечна информация, за да се придаде по-голяма прозрачност на пазара и за да се избегне една несъразмерна реакция спрямо положението в Америка;
57. приветства в светлината на неотдавнашната газова криза между Украйна и Русия, която засегна територия на Съюза, намерението на Комисията да подобри рамката на Директива 2004/67/ЕО на Съвета от 26 април 2004 г. относно мерките за гарантиране сигурността на снабдяването с природен газ и призовава Комисията да предложи изменения на тази директива преди края на 2009 г. съгласно гореспоменатото си съобщения COM(2008)0769;
58. подчертава, че ключовите елементи на преразглеждането на Директива 2004/67/ЕО на Съвета следва да бъдат задължителни и да включват ефективни планове за действие в извънредни ситуации на национално равнище и на равнище ЕС, които наред с другото предвиждат общо обявяване на извънредна ситуация, разпределение на наличните доставки и инфраструктурен капацитет сред засегнатите страни, координирано изпращане, задействане на извънредни мерки в незасегнатите или по-малко засегнатите зони с цел увеличаване на наличните количества газ на засегнатите пазари; счита, че подобряването на функционирането на пазара чрез по-голяма прозрачност и увеличаване на наличните количества газ на пазара е от основно значение; призовава Европейския съюз и неговите държави-членки да развият капацитет за съхраняване на природен газ с бързо освобождаване;
59. предлага информационните технологии да бъдат по-добре използвани за пълно или частично изключване в случай на криза и счита по повод на това, че под контрола на регулатора би могло да се въведе механизъм, който да позволява намаляването на потреблението на базата на колективно решение;

Енергийна ефективност

60. счита, че подобряването на енергийната ефективност с поне 20 % до 2020 г. е основният приоритет за постигане на целите за устойчиво развитие и конкурентоспособност и също така представлява най-ефикасното и евтино средство за подобряване на енергийната сигурност; следователно призовава Комисията и държавите-членки незабавно да приемат правно обвързваща цел за енергийна ефективност от поне 20% до 2020 г.; призовава Комисията и държавите-членки да провеждат по-интензивни кампании по засилване на обществения интерес и да направят достъпна информацията с практическа насоченост относно решенията, които трябва да бъдат приети, както и да насърчават образователни програми и програми за обучение в областта на енергетиката в училищата и университетите в целия Съюз;
61. подчертава важността на строгото и своевременно прилагане и изпълнение на законодателството в областта на икономията на енергия и енергийната ефективност от страна на държавите-членки и Комисията; подчертава значението на приемането на задължителни мерки за възлагането на обществени поръчки на равнището на Общността и на национално равнище, за да се стимулира търсенето на новаторски продукти и услуги, които ще увеличат енергийната ефективност; следователно призовава за амбициозен подход в предстоящото законодателство, свързано с икономията на енергия енергийната ефективност (и по-специално в областта на строителството, промишлеността и транспорта, градоустройството и електрическите уреди);
62. приветства намерението на Комисията да наблюдава внимателно напредъка при комбинираното производство на топло- и електроенергия и призовава Комисията да предложи допълнителни мерки за подкрепа като част от прегледа на Плана за действие за енергийна ефективност през 2009 г.; напомня на Комисията, че приоритетните цели на комбинираното производство на топло- и електроенергия са пестене на първична енергия, разходна ефективност и сигурност на доставките, независимо от използваната технология; счита, че на пазара трябва да се предостави възможността за разработване и избиране на най-ефективните технологии; препоръчва разработване на стратегия за насърчаване и финансиране на инфраструктури като отоплителни и охладителни мрежи, използвайки местни ресурси като геотермална енергия, комбинирано произведена топлоенергия и т.н.;
63. подкрепя международното партньорство за сътрудничество в областта на енергийната ефективност, за увеличаване нивото на унифициране на стандартите и за насърчаване на амбициозните глобални цели;
64. призовава към по-ефективна употреба на нефта, най-вече в областта на транспорта, където е концентрирана основната част от употребата на този енергоизточник; отправя искане за приемането на амбициозни цели в средносрочен план (2020 г.) в областта на горивната ефективност на превозните средства, насърчвайки същевременно държавите-членки да търсят алтернативни горива и задвижващи технологии, например електродвигатели, за транспорт на стоки и пътници, особено в градските зони; счита, че преминаването в значителна степен към видове

транспорт с по-малко отрицателно въздействие върху околната среда, като например преминаване от ползването на собствен към ползването на обществен транспорт, следва да бъде ключов елемент от стратегията на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове в сектора на транспорта;

65. счита, че един новаторски подход към превозните средства от страна на европейския автомобилостроителен отрасъл би помогнал за възвръщане на международните пазари, особено от производителите от Азия;
66. изразява съжаление, че делът на железопътния транспорт в преvoза на стоки в Европа съставлява едва 10%; призовава държавите-членки да използват по-ефективно железопътния и водния транспорт; призовава за полагането на решителни усилия за създаване на оптимална система от връзки между железопътния, водния и сухопътния транспорт;
67. подчертава колко е важно да се приеме необходимата комбинация от политически мерки, така че да се подобри енергийната ефективност както на съществуващите, така и на новите електроуреди;

По-добро използване на местните енергийни източници и най-добрите технологии на ЕС

68. счита, че възобновяемите енергоизточници, каквито са вятърът, биогазът, слънчевата енергия, водата, биомасата, геотермалната енергия и морските ресурси, са най-важните потенциални източници на енергия за ЕС, които могат да допринесат за стабилизирането на цените на енергията и за борба с увеличаващата се енергийна зависимост, и приветства инициативата за съобщение относно премахването на пречките пред възобновяемите енергии; подчертава, в този контекст, че новите инициативи не следва да водят до отлагане на съществуващи проекти;
69. счита, че експлоатирането на местни изкопаеми ресурси, в частност газовите находища на сушата и по крайбрежието, може да допринесе за повишаването на енергийната независимост на Европа и трябва да се развива, когато има възможност за това, в съответствие с националното и европейското законодателство в областта на околната среда; призовава държавите-членки и Комисията да намерят правилния регулаторен баланс между опазването на околната среда и производствените възможности на територията на ЕС, както на сушата, така и по крайбрежието;
70. припомня, че предвид постоянно променливото естество на възобновяемите източници на енергия, е важно да се насърчава капацитета за взаимна свързаност на електрическите системи на равнището на Съюза, като се отдели специално внимание на най-изолираните държави-членки и региони в рамките на енергийния пазар на Съюза, с оглед предоставяне на необходимите средства на държавите-членки за постигане на целта за 20% възобновяеми източници на енергия до 2020 г.;
71. призовава Комисията, държавите-членки и местните власти към революционно развитие на връзките между селското стопанство и енергийния сектор посредством план, предвиждащ оборудването на покривите на сградите с устройства за

акумулиране на възобновяема енергия, като например фотоволтаични панели; призовава държавите-членки и местните органи да осигурят стимули на местно равнище за използването на употребявани масла и устойчиви местни ресурси от биомаса;

72. настоятелно призовава Комисията да представи доклад пред Парламента, като посочи техническите бариери и стандарти, които пречат на инвестициите на МСП в производството на енергия и на използването от тях на съществуващите мрежи за разпределение на тази произведена енергия;
73. призовава Комисията да направи още по-приоритетна научноизследователската и развойна дейност за съхраняване на електроенергия, свързване на разпределени производствени мощности посредством ИКТ (виртуални електроцентрали) интелигентни мрежи и увеличаване на капацитета на инфраструктурата, за да се позволи приоритетно свързване на възобновяема енергия;
74. призовава Комисията да предефинира европейската политика за подпомагане на развитието, като интегрира един нов енергиен стълб; по повод на това счита, че проектите за електроцентрали за слънчева енергия в северната част на африканския континент трябва на първо място да бъдат предназначени за местните нужди;
75. напомня, че каменните и лигнитните въглища остават важна преходна съставна част от енергоснабдяването и от сигурността на доставките на Съюза поради големите вътрешни запаси, като алтернатива на нефта и природния газ; подчертава обаче, че при тях емисиите от CO₂ са по-високи отколкото при други първични енергийни източници; призовава поради това за намаляване на тези емисии посредством модернизация на електроцентралите чрез въвеждане на технологии за улавяне и съхраняване на въглерод (CCS) и в този контекст призовава Комисията да прецени всички финансови възможности за изграждане на 12 демонстрационни проекта до 2015 г.
76. признава, че съвместното изгаряне на биомаса в съвременните въглищни електроцентрали вече постига ефективност от 45%, а в рамките на комбинираното производство на топло- и електроенергия може да бъде постигната ефективност от 90%; следователно призовава Комисията и държавите-членки да създадат стимули за засилено използване на биогенни горивни материали в електроцентралите, основани върху използването на изкопаеми горива;
77. подкрепя анализа на Комисията, според който е важно да се запази дела на ядрената енергия в енергийния микс и за тази незабавно да се насърчи създаването на хармонизирана регулаторна и икономическа рамка, улесняваща необходимите инвестиционни решения; призовава Комисията да изготви специална пътна карта за инвестициите в ядрени технологии; счита за наложително започването на обществен дебат за безопасното използването на този източник на енергия, без да се предрешава неговия изход; призовава Комисията да насърчава, като неразделна част от европейската политика на добросъседство, приемането от страна на съседни държави на достиженията на европейското право в областта на ядрената безопасност, когато в тези страни се планира изграждането на нова атомна електроцентрала или модернизиране на стара такава;

78. припомня значението на ядрената енергия, която се произвежда в 15 от 27-те държави-членки и се използва от още по-голям брой от тях, и която покрива около една трета от нуждите на Европейския съюз от електроенергия; припомня също така, че понастоящем се изграждат шест нови реактора в четири държави-членки;
79. подчертава конкурентоспособността на ядрената енергетика, която поради незначителния дял на урановото гориво в производствените разходи е в значителна степен независима от колебанието на цените на горивата;
80. подчертава, че европейската ядрена индустрия е лидер на световно равнище във всички технологии на ядрения цикъл, по-специално в обогатяването на уран, което допринася в значителна степен за сигурността на доставките на Съюза;
81. приветства позицията на Комисията за подкрепа на ядрената енергия в общ план; въпреки това посочва, че въпросите, свързани с окончателното съхранение на отработеното ядрено гориво, не намират адекватно отражение въпреки тяхното огромно значение за общественото мнение; призовава заинтересованите държави-членки да положат още по-големи усилия за решаване на въпросите с окончателното съхранение на отработеното ядрено гориво и по-специално във връзка със силно радиоактивните отпадъци;
82. счита за изключително важно гражданите на Съюза да бъдат уверени, че ядрената енергия се използва безопасно и прозрачно в Съюза на възможно най-високото технологично ниво на безопасност, особено по отношение на управлението на ядрените отпадъци; приветства приемането от Комисията на ново предложение за директива за създаване на рамка на Общността за безопасността на ядрените съоръжения; приканва Комисията и Съвета да разработят съвместно с Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) модели и процедури, които да не позволяват на използването на ядрена енергия за мирни цели да води до разпространение на ядрени оръжия;
83. подчертава, че нито в преразгледаната си Примерна ядрена програма, нито в Стратегическия си преглед Комисията не е изследвала вероятното развитие на ядрената технология до 2050 г., както се предлага в референтния документ за Технологичната платформа за устойчиво развита ядрена енергия, както и отреденото място на проекта ITER за контролиран ядрен синтез;

Към 2050 г.

84. призовава Комисията и държавите-членки да изградят европейска енергийна политика, която да позволи масово пренасочване към енергийно ефективни технологии с ниска степен на въглеродна интензивност, за да се отговори на нуждите за потребление на енергия; подчертава, че ако енергийната ефективност и икономията на енергия, както и стремежът към развитие на възобновяеми източници продължават да бъдат приоритет, до 2050 г. задоволяването на нуждите от енергия от източници с ниски емисии ще стане възможно;
85. припомня на Комисията и държавите-членки, че управлението на прехода в посока към високоефективна енергийна система ще изисква системен подход, основаващ се

на взаимодействие между различни сектори; подчертава, че е изключително важно да се извърши оценка на всички мерки въз основа на приноса им за намаляването на емисиите на CO₂; смята, че за тази цел разработването на местни комплексни решения следва да бъде приоритет;

86. счита дългосрочните предизвикателства, свързани с енергетиката и изменението на климата, пред които са изправени светът и Европа, за уникална възможност да се създадат условия за развитието на нови стопански модели в икономиката, с цел да се подпомогнат нововъведенията и предприемачеството в областта на екологично чистите технологии;
87. призовава Комисията да извърши проучванията за осъществимост на проектите за изграждане на платформи с вятърни турбини в Северно море, както и на проекта за централи за слънчева енергия в Африка;
88. одобрява, в рамките на стратегическия план за енергийни технологии, изготвянето на политическа програма за 2030 г. и на пътна карта за енергийна политика до 2050 г.; за целта призовава Комисията да направи оценка на развитието на състава на енергийния микс при няколко различни сценария, в светлината на развитието на търсенето на енергия, на потенциалните енергийни източници, на влиянието върху околната среда, на прогнозираната цена на енергията и на CO₂;
89. призовава за това пътната карта да позволява ориентирането на изследователската и развойна дейност в областта на енергийните технологии, както и на образованието, в посока към намаляване на разходите за възобновяемите източници на енергия и за съхраняването на енергия, към успешното въвеждане на ядрените реактори от четвърто поколение и улавянето и съхраняването на въглерод и най-вече към намирането на алтернатива на нефтените продукти за нуждите на транспорта, поставяйки същевременно акцент върху слънчевата енергия, чийто източник е неизчерпаем;
90. напомня за необходимостта от трайно насърчаване на изследователската дейност в областта на преобразуването на ядрените отпадъци и ядрения синтез като източник на енергия в много дългосрочен план;

o

o o

91. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на парламентите и правителствата на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Вашият докладчик иска този стратегически енергиен преглед да сложи основите за провеждането на истинска европейска енергийна политика, която трябва да преследва едновременно три основни цели:

- сигурност на доставките и солидарност между държавите-членки,
- борба с изменението на климата: припомняне на 3 x 20 за 2020 г. и от 50 до 80 % по-малко емисии на парникови газове до 2050 г.,
- икономически растеж на ЕС: постигане на най-добрите цени, като се избягва нестабилността на цените.

Европейската солидарност трябва да се превърне в основна европейска кауза в областта на енергетиката: застрашаването на енергийните доставки за една държава означава застрашаване на доставките за целия ЕС.

Въпросът за сигурността в дългосрочен план поражда безпокойство по отношение на изкопаемите енергоизточници, каквито са нефтът и природният газ. Все повече се приема, че световното производство трудно ще надхвърли 100 милиона барела на ден (понастоящем 87), докато се прогнозира, че нуждите ще възлизат на 120 милиона барела на ден през 2030 г. Съществува риск от сериозна криза през следващото десетилетие.

Вашият докладчик приветства идеята за увеличаване на европейското финансиране с цел насърчаване на инвестициите в мрежите, напомняйки същевременно, че инвеститорите са предприятия, които са в състояние да понесат такива инвестиции, и че размерът на европейското финансиране в тази област ще бъде ограничен до няколко десетки милиона евро, докато нуждите от инвестиции в приоритетните мрежи се изразяват в милиарди евро; по този повод препоръчва създаването на европейски фонд за гарантиране на нетърговските рискове за някои проекти за производство и пренос на енергия, които са от европейски интерес.

Вашият докладчик одобрява публикуването на план, касаещ прибалтийския регион, относно природния газ, електроенергията и въпросите, свързани със съхраняването на енергия, целящ развитието и свързването на инфраструктурите в прибалтийската зона; подкрепя развитието на южноевропейски газов коридор за снабдяване с природен газ от региона на Каспийско море и Близкия Изток; подкрепя проекта за схема за енергийна мрежа в Северно море, за да бъдат свързани множеството проекти за производство на вятърна енергия в морски води.

Положителната оценка, която дава Комисията на подкрепяната от Европейския парламент идея за европейски управител, отговорен за управлението на една единна мрежа за пренос на природен газ в целия ЕС, представлява според вашия докладчик една доста интересна стъпка.

Докладчикът приема с одобрение новото поколение клаузи за „енергийна взаимозависимост“ в сключените споразумения с неевропейските страни

производителки, предложени от Комисията като стратегия по отношение на Беларус, страните от региона на Каспийско море и страните от ОПЕК.

Понастоящем ЕС внася 54 % от енергията, която консумира, като това съотношение може да стигне 70 % през 2030 г.

Дори и с въвеждането на изключително амбициозни и драстични програми за енергийна ефективност и икономии на енергия, ЕС ще бъде винаги зависим от доставките от трети страни по отношение на изкопаемите енергоизточници. Следователно трябва да бъде засилен диалогът със страните производителки в рамките на Енергийната общност и Международния енергиен форум, в частност по отношение на сътрудничеството с партньори като Австралия, Канада, Япония и САЩ.

Съща така е уместно ЕС да си сътрудничи със страните от Северна Африка предвид големия потенциал на тези страни в областта на енергийните ресурси и съществените възможности за развитие на африканския континент.

В по-общ план, за нуждите на засилването на прозрачността на световните енергийни пазари и решаването на въпроса за устойчивото развитие, международното сътрудничество е крайно необходимо, в частност със страни като Китай и Индия.

Вашият докладчик препоръчва успокояване в диалога с Русия, която осигурява 42 % от доставките на природен газ за ЕС, или 100 % от вноса на природен газ в Полша, Финландия и прибалтийските държави. Вашият докладчик счита, че взаимоотношенията между ЕС и Русия се основават на взаимозависимостта и че в преговорите за в бъдеще ЕС би следвало да се въздържа от искането за ратифициране на Енергийната харта, напомняйки същевременно на руските органи, че са се присъединили към заложените в нея принципи, които са покрити от различни споразумения, като тези за присъединяване към СТО или особените трудности, възникващи относно проблема, свързан с обогатяването на уран, които изискват провеждането на специални преговори между ЕС, САЩ и Русия.

В рамките на възобновяването на партньорството с Русия, ЕС би трябвало да задълбочи формите на сътрудничество в областта на енергийната ефективност, преустановяването на изгарянето на факелен газ, свързано с експлоатирането на руския нефт, както и улавяне и съхраняване на CO₂. Също така, за да разгърне развитието на проекта за европейски газопровод Набуко, би било уместно този проект да се реализира в сътрудничество с Русия, така че да се избегне конкуренцията между два газопровода и за да може в крайна сметка да се пренася природен газ от Русия, Иран и от басейна на Каспийско море.

Важно е също така да бъде включена Турция в европейската система за постоянен диалог с региона на Каспийско море—Кавказ поради ключовата роля, която тя може да играе като транзитна страна.

Държавите членки би трябвало да осъзнаят, че ако ЕС изглежда като конкурент или препятствие за защитата на американските стратегически и енергийни интереси, търсенето на енергийни източници ще доведе до възникване на трансатлантически

разногласия. Вашият докладчик счита, че САЩ развиват политика на доминиране на пазарите чрез технологиите и де факто търсят да наложат правила на развиващите се страни, и следователно призовава Комисията и държавите-членки да изградят трайни и уравновесени взаимоотношения в областта на енергетиката.

Вашият докладчик приканва държавите-членки към по-голяма прозрачност по отношение на транзита на чуждестранни капитали, за да се ограничи увеличаването на непрозрачните финансови операции.

Вашият докладчик приканва Комисията и държавите-членки да засилят кампаниите по обществено осведомяване по отношение на енергийната ефективност и да направят обществено достъпни решенията, които трябва да бъдат взети, защото осъществяването на икономии на енергия зависи от възприемането от страна на възможно най-голям брой лица на ефективни технологии, но също така е неразривно свързано с поведението на отделните хора.

Вашият докладчик иска да се направи възможно най-скоро оценка на въведените от държавите-членки национални планове за действие, за да бъдат определени конкретно политиките и мерките, които ще позволят на ЕС да постигне целите по възможно най-бърз начин. Той подчертава, че тази оценка е необходимо да се направи преди прилагането на новия пакет от инициативи от 2008 г., предложен от Комисията в областта на енергийната ефективност, за енергийните характеристики на сградите, енергийното етикетирание, екопроектирането и насърчаването на комбинираното производство на енергия.

Докладчикът одобрява мерките, целящи насърчаването на енергийната ефективност и възобновяемите източници, както са програмите за финансиране, произтичащи от политиката на сближаване или политиката на зелено данъчно облагане, или приноса на „конвента на кметовете“ за разпространение на най-добрите практики.

Въглицата продължават да бъдат съставна част от енергийното снабдяване на ЕС и алтернатива на нефта и природния газ. Вашият докладчик при все това подчертава, че големият недостатък на въглицата е много високото ниво на емисии на CO₂ и поради това, в очакване на резултатите от демонстрационните проекти за системи за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, всяко ново внедряване на електроцентрали, работещи на въглища, не би следвало да бъде разрешавано, освен при необходимост и при условие, че отговаря на критерии за висока ефективност.

Споделяйки анализа на Комисията за спешната необходимост държавите-членки, които са избрали или ще изберат ядрената енергия, да вземат необходимите инвестиционни решения и че ЕС трябва да продължи да определя нормативната рамка по отношение на нейната експлоатация, очаква следващото предложение за директива, за каквото Европейският парламент често е призовавал, относно безопасността на ядрените инсталации, в което да бъде взета предвид работата на Групата на високо равнище по ядрена безопасност и управление на радиоактивните отпадъци, както и дискусиите в рамките на Европейския форум за ядрена енергия.

Вашият докладчик приветства съгласуваните инициативи в областта на изследванията

за безопасността и конкурентоспособността на инсталациите, устойчивостта на ресурсите и ограничаването до минимум на радиоактивните отпадъци, каквито са Технологичната платформа за устойчиво развита ядрена енергия (SNE-TP), както и различните „европейски промишлени инициативи“, лансирани в рамките на Стратегическия план за енергийните технологии (SET Plan); приканва към тяхното бързо въвеждане, така че да заработи във възможно най-кратки срокове „европейската промишлена инициатива за устойчив разпад“.

Вашият докладчик счита също така, че Комисията и държавите-членки трябва да помислят относно влиянието, което европейската енергийна политика, най-вече посредством енергийната децентрализация, ще има върху устройството на територията, големите транспортни направления, големите инфраструктури ; подчертава, че проектите, които асоциират няколко различни вида възобновяеми източници на енергия би следвало да бъдат насърчавани, за да се уравни и компенсира тяхното производство, което често е с променлив характер.

Вашият докладчик одобрява дългосрочните цели за ограничаване на емисиите на въглероден диоксид в производството на електроенергия чрез заместване на съществуващите производствени мощности, чрез премахване на зависимостта на транспорта от нефта, чрез построяването на сгради с ниско потребление на енергия или с позитивна енергия и чрез създаване на интелигентна свързана електропреносна мрежа. Докладчикът подчертава, че въпреки че енергийната ефективност и икономииите на енергия, както и развитието на възобновяемите източници продължават да бъдат приоритетни, недостигът на енергийни ресурси не би могъл да бъде удовлетворен в перспектива до 2030 г.

Докладчикът смята, че има сериозен риск от енергиен недостиг в световен мащаб след 2030 г. Именно поради това докладчикът одобрява, в рамките на стратегическия план за енергийни технологии, изготвянето на политическа програма за 2030 г. и пътна карта за провеждането на енергийна политика в перспектива до 2050 г. За тази цел за периода 2020—2050 г. е необходимо да се извърши оценка на състава на енергийния микс според няколко различни сценарии, като се вземе предвид развитието на търсенето на енергия, влиянието върху околната среда, прогнозираната цена на енергията и CO₂.

За енергията на бъдещето докладчикът напомня необходимостта от трайното насърчаване на научноизследователската дейност по отношение на преобразуването на ядрените отпадъци и ядрения синтез.

Вашият докладчик иска пътната карта за 2050 г. да позволява ориентирането на научноизследователската и развойна дейност в областта на енергийните технологии в посока към намаляване стойността на възобновяемите източници на енергия, за съхраняването на енергия (най-вече електроенергията), успешното въвеждане на ядрените реактори от четвърто поколение, намирането най-вече на алтернатива на нефтените продукти за нуждите на транспорта, поставяйки същевременно акцент върху слънчевата енергия.

20.1.2009

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪНШНИ РАБОТИ

на вниманието на комисията по промишленост, изследвания и енергетика

относно втория стратегически енергиен преглед
(2008/2239(INI))

Докладчик по становище: Giorgos Dimitrakopoulos

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по външни работи приканва водещата комисия по промишленост, изследвания и енергетика да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. приветства съобщението на Комисията относно втория стратегически енергиен преглед и в частност нейните предложения относно външната енергийна политика, които до голяма степен са в съответствие с резолюцията на Парламента от 26 септември 2007 г., озаглавена "Към обща европейска външна политика в областта на енергетиката"¹; изразява разочарование относно липсата на подробни предложения и отново подчертава необходимостта от по-нататъшно увеличаване на усилията на ЕС за разработване на последователна и ефективна обща европейска външна политика в областта на енергетиката с подновен акцент върху страните производители на енергия;
2. счита, че установяването на европейска външна политика в областта на енергетиката ще даде възможност на ЕС да говори с един глас и допълнително ще утвърди неговата позиция в международен план по енергийните въпроси; поради тази причина призовава Комисията да определи и предложи конкретни механизми за задълбочаване и усъвършенстване на сътрудничеството между държавите-членки и ЕС за установяването на обща позиция и послание; изисква Комисията да ускори своята работа и да представи конкретни предложения във възможно най-кратък срок;
3. счита, че Европа трябва да бъде пример по отношение на устойчивото развитие и

¹ ОВ С 219 Е, 28.08.2008 г., стр. 206.

енергийната ефективност и затова Европейският съюз трябва да поеме водеща роля по отношение на възобновяемата енергия и енергийната ефективност в световен мащаб и трябва да разпространява своите знания и компетентност в тази област; подчертава необходимостта от използване на този потенциал, и по-специално в двустранния диалог със страните с развиващи се икономики като Китай и Индия;

4. счита, че отношенията и партньорството с ключови доставчици на енергия, транзитиращи страни и страни потребители са важни и трябва да бъдат задълбочени; въпреки това изтъква, че задълбочаването на тези отношения и партньорства следва да не е при никакви обстоятелства за сметка на основополагащите ценности на ЕС, в частност по отношение на съблюдаването на правата на човека; в тази връзка подчертава, че изграждането на доверие и по-задълбочени и правно обвързващи взаимоотношения между ЕС и страните производители и транзитиращите страни следва да върви ръка за ръка с насърчаването и съблюдаването на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава; призовава за разработването и приемането на политики и конкретни мерки за тази цел;
5. отбелязва със задоволство случаи, в които вече съществува регулаторна и пазарна интеграция (напр. Норвегия) и подчертава значението на разработването в момента политики за изграждане на интегриран пазар в други части на Европа (напр. Югоизточна Европа); счита, че такава пазарна интеграция ще способства за задълбочаване на диалога, в частност със страните производители;
6. подчертава важната роля на процеса на разширяване за все по-широкото прилагане на достиженията на правото на Общността в енергийния сектор; в тази връзка счита Турция за важен партньор във връзка с енергийната стратегия на ЕС и отбелязва споразуменията, които Турция е сключила със съседни държави (напр. с Гърция и Италия за газопровода „ITGI“, с Азербайджан и с Туркменистан) относно енергийните доставки;
7. призовава за разработването на ново поколение разпоредби относно „енергийната взаимозависимост“ в споразуменията на ЕС с неевропейски страни производители, в които се уреждат въпроси като инвестициите и тяхната закрила, развитието и физическата защита на инфраструктурата, достъп до пазарите, диалог относно събитията на пазарите и политически въпроси, споразумения за транзит и разпоредби относно уреждането на спорове;
8. подчертава значението на настоящите преговори между ЕС и Русия за сключването на ново споразумение, което да замени споразумението за партньорство и сътрудничество от 1997 г.; застъпва мнението, че разпоредбите относно енергията трябва да представляват ключова част от това ново споразумение, за да се постигнат по-нататъшни подобрения в различни области на отношенията между ЕС и Русия в областта на енергията; поради тази причина призовава за разработването на правно обвързващи разпоредби за енергийна взаимосвързаност в тази рамка, с оглед на засилено промишлено сътрудничество между ЕС и Русия в областта на енергията;
9. отбелязва значението на енергийния диалог между ЕС и ОПЕК и насърчава

Комисията да засили енергийния диалог с Норвегия; изтъква, че сътрудничеството с държавите от Каспийския регион остава важен приоритет;

10. призовава за по-нататъшно развитие на енергийните отношения с партньори като САЩ, Австралия, Канада и Япония и с бързо развиващи се страни потребители като Китай и Индия; подчертава значението на засилен енергиен диалог с държави с потенциал в областта на алтернативното производство на енергия;
11. счита, че Европейският съюз следва да засили трансатлантическия диалог и сътрудничество със САЩ, в качеството му на най-голям потребител на енергия, по отношение на устойчивото развитие и енергийната ефективност;
12. отбелязва, че макар и осъществяването на проекти като газопровода през Сахара, газопровода „Южен поток“, газопровода „ITGI“ (който вече се строи) и газопровода „Набуко“ да допринесе за диверсифицирането на доставките на природен газ към Европа в дългосрочен план, трябва да се направи повече в краткосрочен и средносрочен план за улесняване на износа на разработени каспийски газови резерви към Европа; призовава за съвместно европейско усилие под чешкото председателство на Европейския съюз и бъдещите председателства на ЕС за подпомагане на производителите при установяване на южния газов коридор;
13. подчертава значението на бързото одобрение и изпълнение на „пакета за действия в областта на климата и възобновяемата енергия“, с цел овладяване на изменението на климата чрез намаляване на емисиите на CO₂ и насърчаване на възобновяеми енергийни източници;
14. счита, че ратифицирането на Договора от Лисабон допълнително ще укрепи всички усилия за създаване на обща европейска енергийна политика.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.1.2009
Резултат от окончателното гласуване	+: 44 -: 2 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Johannes Lebech, Philippe Morillon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Aurelio Juri, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	21.1.2009
Резултат от окончателното гласуване	+: 38 -: 5 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Antonio Mussa, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Paparizov, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Ivo Belet, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Matthias Groote, Toine Manders, Vittorio Prodi, Esko Seppänen, Silvia-Adriana Țicău, Roberts Zīle
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Marian-Jean Marinescu